

Fælles fritidspædagogisk vision i Aarhus Kommune

Fritidspædagogikkens bidrag til det gode børne- og ungeliv i Aarhus Kommune

Fritidspædagogikken er et vigtigt og værdifuldt bidrag til det gode børne- og ungeliv i Aarhus!

Vores fælles fritidspædagogiske vision fremmer fritidstilbud, hvor alle børn og unge

- deltager i udviklende, mangfoldige og forpligtende fællesskaber med andre børn og unge
- er aktive medskabere af deres fritid og får mod og støtte til at være aktører i eget liv
- får passende støtte fra engagerede og nærværende voksne
- motiveres til fysisk bevægelse og aktivitet
- bliver mødt med et helhedssyn med fokus på mening og sammenhæng
- igennem leg og ved at øve sig udvikler sig og bliver i stand til at mestre eget liv
- bliver til nogen og til noget.

Aarhus Byråd har i børne- og ungepolitikken sat rammerne og kursen for, hvordan bysamfundet skal arbejde for det gode børne- og ungeliv. Den fælles fritidspædagogiske vision for SFO-området og UngiAarhus sætter retningen for det samlede fritidspædagogiske felt i Børn og Unge i Aarhus Kommune.

Livet som barn og ung er fyldt med mange udfordrende og afgørende spørgsmål: hvem er jeg, hvem kan jeg blive, og hvad skal og kan jeg? Forældre spørger sig selv: hvordan støtter jeg mit barn i denne proces?

Rejsen fra at være barn til at være ung, der er på vej til at blive voksen, giver masser af udfordringer, men også et hav af muligheder!

En del af livet foregår hjemme, i daginstitutionen eller i skolen, men en stor og lige så væsentlig del af det gode børne- og ungeliv udspiller sig i fritiden – som byens SFO'er, fritids- og ungdomsklubber, pædagogisk ledede legepladser samt ungdomsskoler er en central del af.

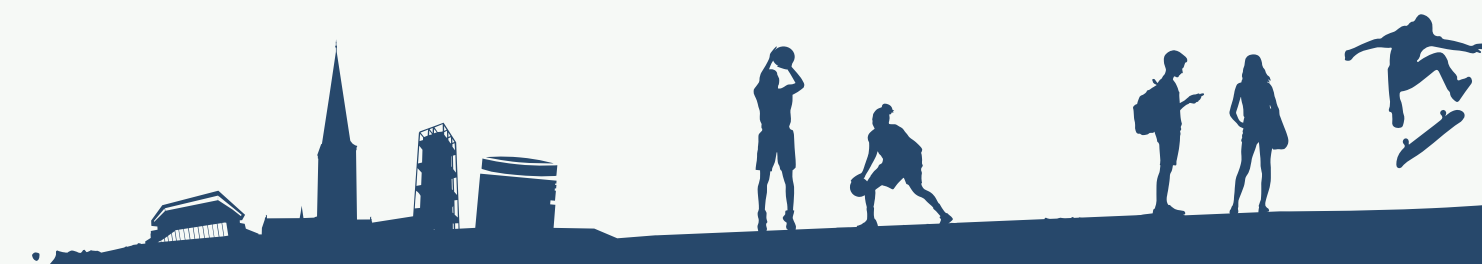
Det, vi gør som kommune, når det gælder børn og unges fritid, skal være et spejl af det, der optager børnene og de unge sammen og hver for sig – og som er relevant for dem lige der, hvor de er i deres liv. En central del af arbejdet i det fritidspædagogiske felt går derfor ud på, at børnene og de unge gør sig erfaringer med at deltage i forpligtende og skabende fællesskaber på tværs.

Fritidspædagogikken understøtter børn og unges deltagelse i fysisk og mentalt sunde fællesskaber ved at have alsidighed i de fysiske aktiviteter og samarbejde med relevante aktører herom. Herved motiveres børn og unge til at udvikle interesse for fysisk bevægelse og aktivitet og får de bedste muligheder for at pleje og udfolde denne igennem livet.

Fritidspædagogikken har altid fokus på børnenes og de unges egne ønsker og behov. Fritidslivet er noget, man vælger at være en del af. Fritidspædagogikken har samtidig blik for at give børnenes og de unges fritid et indhold, som de ikke vidste, de havde brug for.

Fritidspædagogikken er et vigtigt bidrag til det gode børne- og ungdomsliv, fordi man her har et selvstændigt perspektiv på barnets og den unges trivsel og udvikling. Det, børnene og de unge gør og udretter, når de er i SFO'en, i klubben, på den pædagogisk ledede legeplads, og når de er aktive på ungdomsskolehold, giver dem blik for medbestemmelse og selvbestemmelse – og adgang til at deltage i fællesskaber uanset livsvilkår og eventuelle særlige behov. I fritiden kan alle være med.

Fritidspædagogikken har på den måde en selvstændig værdi og understøtter helheds-synet på det enkelte barns og den enkelte unges udvikling og dannelse.

Det gode børneliv – sådan bidrager UngiAarhus

Den fælles fritidspædagogiske vision for SFO og UngiAarhus samt denne fritids- og ungdomspædagogiske vision for UngiAarhus tager afsæt i, hvad der gør sig gældende for børn og unges samfundsmæssige opvækst og vilkår for at blive til sig selv. Både set fra forskeres, de professionelles og ikke mindst fra børnenes og de unges perspektiv.

Afsættet for visionen er, at børn og unge både skal blive til 'nogen' og til 'noget' i en verden fyldt med muligheder og udfordringer. Arbejdet med at understøtte børn og unge i at kunne udvikle kvalificeret selvbestemmelse og livsmestring udgør grundelementer i det fritids- og ungdomspædagogiske arbejde samt fritidsundervisningen og aktiviteterne i ungdomsskolen.

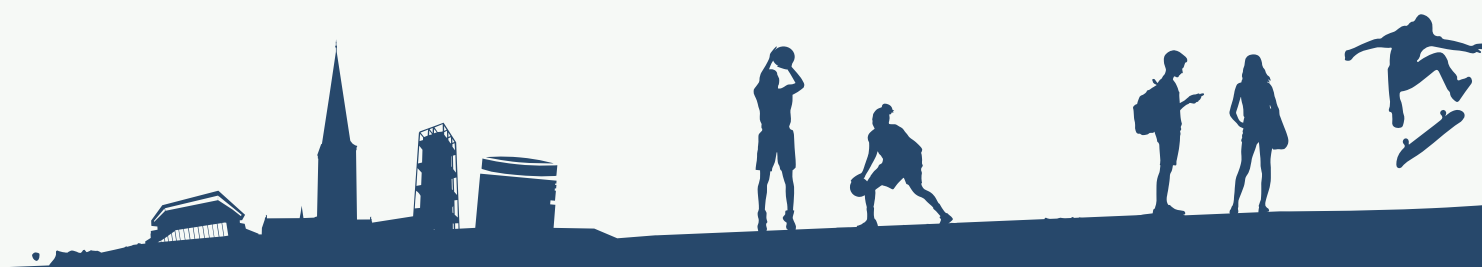
Børn og unge i dag ønsker et liv fyldt med fællesskaber, positivt samvær, diskussioner og meningsfulde aktiviteter. De er optagede af at indgå i nære fællesskaber både lokalt og på tværs af byen i takt med, at de bliver ældre. De bekymrer sig om klima og insisterer på retfærdighed, fornuft og rationel handling, og de opsøger viden om verden og de emner, der optager dem. På denne måde udfolder børn og unge sig gennem alle de muligheder, verden i dag har at byde på.

De mange muligheder følges ad en lang række udfordringer for børn og unge. En stor del af livet leves også igennem 'den digitale verden', som er med til at understøtte børn og unges muligheder for at engagere sig, for at søge, skabe og dele viden og udtryk. Den digitale verden er en integreret del af deres fællesskaber og måden, hvorpå børn og unge omgås hinanden. Men samtidig kan livet i 'den digitale verden' være med til at skabe en oplevelse af ikke at kunne slå til, idet muligheden for at spejle sig i andre altid er til stede. UngiAarhus skal derfor være et sted, hvor børn og unge støttes i at deltage og udtrykke sig i den digitale verden på en måde, der fremmer sunde fællesskaber og sunde digitale deltagelsesbaner.

Andre børn og unges oplevelse af præstationspres kan være med til at skabe usikkerhed og sårbarhed uanset alder og baggrund. Der ses eksempelvis en stigning i psykisk mistrivsel blandt børn og unge, som kan opleve udsathed på mange forskellige måder.

Det er i lyset af disse vilkår for børn og unge, at UngiAarhus skaber, udvikler og orienterer den fritids- og ungdomspædagogiske praksis samt fritidsundervisningen og aktiviteterne i ungdomsskolen. Børn og unge skal opleve høj fritids- og ungdomspædagogisk kvalitet i de fritidspædagogiske tilbud og i ungdomsskolen på en relevant og vedkommende måde og med blik for den enkeltes ressourcer, alder og generelle forudsætninger.

I arbejdet med at være aktuel og relevant for børnene og de unge understøtter UngiAarhus, at børn og unge får de bedste muligheder og forudsætninger for at forme og forandre samtiden og fremtiden i nære og bydækkende fællesskaber – sammen og hver for sig.

UngiAarhus arbejder på denne måde med at skabe en meningsgivende retning for børn og unges liv. I inspirerende og eksperimenterende fritids- og undervisningsmiljøer bliver børn og unge klogere på sig selv ved at bruge deres mulighed for medbestemmelse og selvbestemmelse og ved samtidig at få et bredere perspektiv på deres muligheder i forhold til uddannelse, interesser og fællesskaber. Dette sker i specifikke og alsidige aktiviteter, eksempelvis igennem fysisk bevægelse og aktivitet, hvor de oplever noget at se frem til eller nogen at se op til. Ligesom det sker i glæden ved at have ansvar for og betyde noget for andre. Herigennem motiveres børn og unge til aktivt at gøre noget med deres liv i et balanceret fokus mellem 'væren' og 'læren'.

Denne ambition ligger i visionen for UngiAarhus, som samtidig består af en række mere konkrete fokusområder, der folder visionen ud og retter den mere konkret mod aktiviteterne i ungdomsskolen samt den fritids- og ungdomspædagogiske praksis i UngiAarhus. Fokusområderne er delt op i de tre overskrifter:

- **Samarbejde og værdi i sig selv**
- **Fællesskaber og den enkelte**
- **Mestring og retning.**

Samarbejde og værdi i sig selv

UngiAarhus gør sjældent noget alene. UngiAarhus etablerer og indgår i samarbejder med andre aktører, der bidrager til børn og unges (ud)dannelse, trivsel og deltagelse i fællesskaber generelt.

- **UngiAarhus** understøtter overgange, bygger bro, samskaber og samarbejder med blandt andet skolefritidsordningerne (SFO), skoler, ungdomsuddannelser og aktører i civilsamfundet som eks. boligselskaber og erhvervsliv.
- **UngiAarhus** har et tæt samarbejde med magistratsafdelingen for Sociale forhold og Beskæftigelse om børn og unges overgang til uddannelse og beskæftigelse samt i forhold til børn og unge med nedsat funktionsevne.
- **UngiAarhus'** samarbejde med det frivillige fritids- og foreningsliv er vigtigt for at understøtte børn og unges deltagelse i sunde demokratiske fællesskaber, hvor interesse, lyst, fysisk bevægelse og engagement kan være omdrejningspunkterne. Dette hænger tæt sammen med UngiAarhus' samspil med forældrene, der på samme vis er en forudsætning for, at vi lykkes i forhold til børnene og de unge.

På denne måde bliver det samlede samarbejde med alle relevante aktører omkring børnene og de unge en afgørende del af UngiAarhus' arbejde med at skabe de bedste rammer for det gode børne- og ungeliv.

Fællesskaber og den enkelte

I UngiAarhus oplever børn og unge at have værdifulde relationer og at høre til. Her er fællesskaber med tillid og tolerance for forskellighed.

- **Fællesskaberne i UngiAarhus** er vedkommende for den enkelte, og den enkelte har betydning for fællesskabet. Her oplever børnene og de unge omsorg, og de viser interesse for hinanden.
- **UngiAarhus** er stedet, hvor børn og unge kan deltage på deres egne præmisser. Både den fysiske indretning og den fritids- og ungdomspædagogiske tilgang samt aktiviteterne i ungdomsskolen tager højde for børn og unges individuelle og generelle forudsætninger.
- **UngiAarhus** værdsætter den enkeltes personlige potentiale. Her oplever den enkelte sig set, anerkendt, forstået og respekteret for sin personlige og særlige stil og talenter samt måde at udtrykke sig på.
- **Det enkelte barn** og den enkelte unge bliver mødt som den, man er. Det udvikler selvtillid og positivt selvværd samt styrker børn og unges motivation, robusthed og vedholdenhed.
- **I UngiAarhus' fællesskaber** oplever børn og unge deres særlige ressourcer bragt i spil, og at deres deltagelse og udfoldelse sker på egne præmisser.
- **I UngiAarhus** gør børn og unge sig erfaringer med medborgerskab, handlekraft, samskabelse og hverdagsdemokrati. Alle børn og unge har lige muligheder for, sammen med andre, at udvikle ressourcer og kompetencer til at udvikle sig til handlekraftige aktører i eget liv og indgå i demokratiske fællesskaber.
- **Børn og unge** oplever i UngiAarhus at spille en vigtig rolle i udviklingen af både UngiAarhus, lokalmiljøet, Aarhus som by og samfundet som helhed. Her er demokratiet en del af børn og unges hverdag, og det opleves nærværende og effektivt.

På denne måde har alle børn og unge en plads i UngiAarhus' mangfoldige fællesskaber – uanset baggrund, livssituation eller fysisk og psykisk funktionsniveau.

Mestring og retning

I UngiAarhus bliver børn og unge bedre til at mestre deres daglige opgaver, udfordringer og muligheder. De oplever, at deres evner, talenter og færdigheder udnyttes og udvikles. Det kan være via nye opgaver og aktiviteter, men også gennem andre måder at tilgå nuværende opgaver på.

- **UngiAarhus** understøtter børn og unges kompetencer til at løse opgaver relateret til deres skole- og uddannelsesliv samt deres kompetence til at mestre sig selv og sit eget liv.
- I **UngiAarhus** deltager børnene og de unge i værdifulde fællesskaber, hvor den enkeltes styrker og ressourcer har plads i fælles projekter, aktiviteter og hold. Her møder de en åben, undersøgende, eksperimenterende og afprøvende tilgang til elementer i deres hele liv samt i deres omverden.
- I **UngiAarhus** er børn og unge aktive medskabere af aktiviteter og indhold. De mødes med passende udfordringer, der hverken er for meget eller for lidt, men tilpas udfordrende til, at de udvikles herved.
- **UngiAarhus** spiller herved en vigtig rolle i forhold til at sikre, at børn og unges mange overgange og skift på vej mod voksenlivet er vellykkede, og at børn og unge oplever sammenhæng i de enkelte overgange i deres liv.

På denne måde understøtter UngiAarhus børn og unges personlige, faglige og sociale udvikling og bidrager til, at de bliver parate til ungdomsuddannelse og til at mestre deres eget liv.

